

Titel: Udrag fra Frem mod kirkestriden

Citation: "Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. K27", i *Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. K27*, udg. af Niels Jørgen Cappelørn; Joakim Garff; Johnny Kondrup; Tonny Aagaard Olesen; Steen Tullberg, Søren Kierkegaard Forskningscenteret 2011 . Onlineudgave fra Søren Kierkegaards Skrifter: <https://tekster.kb.dk/text/sks-p469-kom-shoot-p-4386.pdf> (tilgået 02. august 2024)

Anvendt udgave: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. K27

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.
[Læs CC0-erklæringen](#)

◀ **Biskop Martensen i sin Ligtale ... hvis Tab er uerstatteligt** : sigter til H.L. Martensens *Prædiken holdt i Christiansborgs Slotskirke paa 5te Søndag efter Hellig Tre Konger, Søndagen før Biskop Dr. Mynsters Jordefærd*, Kbh. 1854, hvori han bl.a. placerer den afdøde biskop Mynster (595,1) i »den hele Række af Sandheds Vidner, der ligesom en hellig Kjæde strækker sig igjennem Tiderne fra Apostlenes Dage indtil vore Dage«, s. 6. SK protesterede mod Martensens benævnelse af Mynster som et sandhedsvidne, idet SK mente, at Mynster var lige det modsatte. Dette skete i den polemiske bladartikel »Var Biskop Mynster et 'Sandhedsvidne', et af 'de rette Sandhedsvidner' - er dette Sandhed?« i *Fædrelandet*, nr. 295, den 18. dec. 1854. Martensen tog til genmæle i en artikel i *Berlingske Tidende*, nr. 302, den 28. dec. 1854, hvori han ankede over SKs snævre brug af udtrykket 'sandhedsvidne'. Det betegner nemlig ikke udelukkende den lidende martyr, men favner langt bredere: »Thi de som troe denne Artikel, vide ogsaa, at der i Kirken er et sig fra Slægt til Slægt forplantende Sandhedsvidnesbyrd, og at der ogsaa til enhver Tid og i enhver Slægt, baade i Menigheden og iblandt Lærerne ere de, som bære dette Vidnesbyrd, levende og personligt bekræfte Christendommens den store Kjædsbjergning«, sp. [1]. I sin anden bladartikel mod Martensen/Mynster i *Fædrelandet*, nr. 304, den 30. dec., under titlen »Derved bliver det!« fastholder SK sit begreb om det lidende sandhedsvidne: »At fremstille en Mand, der, endog ved at forkynde Christendom, har naaet og nydt, efter største Maalestok, alle mulige Goder og Fordele, at fremstille ham som Sandhedsvidne, en af den hellige Kjæde, er ligesaa latterligt, som at tale om en Jomfru med en talrig Børneflokk«, SKS 14, 129. I perioden ml. SKs første artikel (18. dec.) og Martensens svar (28. dec.) havde sidstnævnte dog allerede indirekte besvaret SKs angreb. Det skete anden juledag, hvor Martensen ordinerede to biskopper og ved denne lejlighed også udnævnte dem til kristelige vidner, jf. hans »Tale ved Biskopperne Jørgen Hjorth Lautrup's og Hardenach Otto Conrad Laub's Indvielse« i *Bispevielse i Frue Kirke paa anden Juledag, den 26de December 1854*, Kbh. 1855. Sml. SKs artikel »To nye Sandhedsvidner« i *Fædrelandet*, nr. 24, den 29. jan. 1855 (»Feuilleton«). SK fastholdt sin opfattelse af 'sandhedsvidnet' og fortsatte med at stikke til Martensens sprogbrug, efter hvilken alle - if. SK - nærmest var sandhedsvidner. Omvendt blev SK af flere angrebet for at benytte et så eksklusivt begreb om sandhedsvidnet, at der nærmest ikke blev nogen tilbage, bortset fra Jesus. Denne debat hed i samtiden 'sandhedsvidnestriden'. - **Biskop Martensen:** Hans Lassen Martensen (1808-84), da. teolog og præst, fra 1840 ekstraordinær og fra 1. sept. 1850 ordinær prof. i teologi ved Københavns Universitet, fra 1845 hofprædikant og i 1847 Ridder af Dannebrog. Han blev den 15. april 1854 udnævnt til J.P. Mynsters efterfølger som biskop over Sjællands Stift og den 5. juni 1854 bispeviet af biskop G.P. Brammer i Vor Frue Kirke i København.

I trykt udgave: Bind 27 side 602 linje 24